

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 6
Dokumentägare Helen Jansson Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2025-05-13	Giltig t.o.m. 2027-05-13

Multiresistent gramnegativ bakterie (ej ESBL/ESBLcarba) - patient med bärarskap - slutenvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändigt medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av multiresistenta gramnegativa bakterier.

Multiresistenta gramnegativa bakterier är tarm- och/eller omgivningsbakterier som är resistent mot flera olika antibiotikaklasser. De kan ibland producera ESBL, men också ha andra resistensmekanismer som ger upphov till antibiotikaresistens.

Det är endast vid resistens mot flera olika antibiotikaklasser som dessa bakterier klassas som multiresistenta gramnegativa bakterier i de fall de inte producerar ESBL.

Exempel på dessa är:

- Acinetobacter baumannii
- Aeromonas hydrophila
- Bacteroides fragilis
- Enterobacter cloacae
- Klebsiella aerogenes (tidigare kallad Enterobacter aerogenes)
- Pantoea species
- Pseudomonas aeruginosa
- Serratia marcescens

Flera av dessa bakterier utgör ofta ett vårdhygieniskt problem då de lätt sprids i vårdmiljö oavsett resistensmönster. Individuell bedömning, blanda annat utifrån patientens riskfaktorer bör alltid ske. Kontakta vid behov Smittskydd Värmland.

Smittspridning

Bakterierna sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning kan öka vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi
- urinvägskateter, inklusive RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar, inklusive pyelostomi (utom PVK)
- central infart
- tracheostoma
- infekterade och vätskande sår

- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

Placering

Patient med bärarskap av multiresistent gramnegativ bakterie:

- ska vårdas på enkelrum med egen toalett och dusch samt stängd dörr
- bör vårdas på infektionskliniken, framför allt vid diarré, dränage eller utbredda sår
– kan vårdas på annan enhet om det medicinska tillståndet kräver det
- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- ska inte vistas i allmänna utrymmen på avdelningen.

Vid behov av mobilisering/rehabilitering kan detta ske i korridor i närvaro av personal.

Utökade rutiner

Patient med känt bärarskap av multiresistent gramnegativ bakterie ska kontrollodlas för multiresistent gramnegativ bakterie i samband med inläggning. Ett negativt provsvar betyder inte att patienten kan betraktas som smittfri.

Undersökning på annan enhet

Vid undersökning eller behandling på annan avdelning/mottagning ta kontakt i förväg så att patienten kan gå direkt in på undersökningsrummet.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera vårdtagare med multiresistenta gramnegativa bakterier i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om multiresistenta gramnegativa bakterier och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Utskrivning

Vid utskrivning till annan vårdinrättning inklusive kommunal vård ska denna i förväg informeras om att patienten bär på multiresistenta gramnegativa bakterier. Behandlande läkare är ansvarig för att så sker. Kontakta vid behov Smittskydd Värmland för planering innan utskrivning till annan vårdenhet.

Patienthotellet

Patient med multiresistenta gramnegativa bakterier ska inte vårdas på Patienthotellet.

Besökare

- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- behöver inte använda skyddskläder
- får inte vistas i avdelningens kök eller förråd
- bör inte sitta/vistas i patientens säng.

Disk

Dysken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontakttytor i patientens rum och toalett torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel.

Slutstädning

- Rengöring och desinfektion av all utrustning som använts.
- Oanvänt material för engångsbruk kasseras.
- Slutstädning med Virkon.
- Desinfektera städutrustning.

Utarbetad av: Helen Jansson, Hannah Brevik och Andreas Harling